

Jaarverslag 2020

Inhoud

Voorwoord	3
1. Wie zijn we en wat doen we?	4
2. Van aankomst naar toekomst	6
3. Opkomen voor vluchtelingen	15
4. Begrip voor vluchtelingen	20
5. Financiën	22
VluchtelingenWerk West en Midden-Nederland in 2020	25
Het werkgebied van VluchtelingenWerk West en Midden-Nederland	26
Vorbereidingen voor de Veranderopgave Inburgering (VOI)	27
VluchtelingenWerk in de regio 2020	28
Persoonlijke verhalen	33
2020 in cijfers	35

Colofon

Dit is het publieksjaarverslag 2020 van VluchtelingenWerk Nederland. Hierin vertellen wij over onze activiteiten in 2020. Wilt u meer lezen over de jaarcijfers van onze organisatie? Vanaf 1 juli 2021 staat de landelijke jaarrekening op vluchtelingenwerk.nl/jaarverslag-2020, en de jaarrekening van VluchtelingenWerk West en Midden-Nederland op www.vluchtelingenwerk.nl/westenmiddennederland/publicaties. Heeft u vragen of wilt u samenwerken met VluchtelingenWerk? Ga dan naar vluchtelingenwerk.nl.

Tekst	Maaïke Veenje
Opmaak	Ivo Mulder / Studio Stennis
Fotografie	Goedele Monnens (omslag en pagina's 5, 7, 8, 10, 11, 13, 17, 21, 25, 28, 30 & 32) Marjolijn Evertse (3) Omar Lahmar (9) Klaas Fopma (14) Frank Jansen (16 & 18) Sayed Ahmadzia Ebrahimi (19) Wieke Hoeke (22) Roy Beusker (23) Soraya Ebrahimi (33)

Voorwoord

VluchtelingenWerk staat naast vluchtelingen. Dat kun je best letterlijk opvatten. Onze begeleiding is laagdrempelig en persoonlijk. Veel werkzaamheden doen wij samen met vluchtelingen, zodat zij zien en begrijpen wat we doen. Tot maart 2020 vindt onze begeleiding voornamelijk offline plaats. De coronamaatregelen zetten ons dan ook voor een enorme uitdaging. We pakken die uitdaging met beide handen aan. Binnen korte tijd zetten we onze werkzaamheden online of op gepaste afstand voort en zijn de locaties voorzien van spatschermen en looproutes. Vol bewondering kijk ik terug op de volharding, creativiteit en oplossingsgerichtheid van onze medewerkers en in het bijzonder die van de vrijwilligers. Hun inzet is altijd al bijzonder, maar het werk dat zij in 2020 verzetten, is werkelijk ongekend.

Enorme impact

De effecten van de coronamaatregelen op vluchtelingen en op de uitvoering van het vluchtelingenbeleid zijn enorm. Zo neemt de overheid in maart 2020 het ingrijpende besluit om de asielprocedure volledig stil te leggen. Er kan tijdelijk geen bescherming worden aangevraagd in Nederland en de wachttijden voor de asielprocedure lopen nog verder op, met alle gevolgen van dien. VluchtelingenWerk vraagt al sinds 2018 aandacht voor de lange wachttijden, maar ook in 2020 hebben vluchtelingen pas na zo'n anderhalf jaar een eerste gesprek met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De aanhoudende uitzichtloosheid is verwoestend voor hun veerkracht. In februari richt de overheid een taskforce op om de wachttijden weg te werken. De resultaten zijn teleurstellend. Ruim zeventuizend vluchtelingen worden alsnog niet geholpen. De anderen sluiten aan in een volgende wachtrij: die voor de verlengde asielprocedure en gezinshereniging. Alles is vol, nergens is plaats: het is ook buiten Nederland de tendens. De onbeschrijflijke ellende in het Griekse kamp Moria staat symbool voor vluchtelingen in Europa, maar staat niet op zichzelf. VluchtelingenWerk zet zich, al dan niet in coalitieverband, in voor verandering. Zo dwingen we via de rechter een verbod op detentie af, zodat Hongarije niet langer onschuldige vluchtelingen en hun kinderen gevangen kan zetten aan de grens.

Hoopgevend geluid

De opeenstapeling van problemen zet het draagvlak voor vluchtelingen onder druk, maar er is ook een ander geluid. In 2020 spreken Nederlanders zich massaal uit vóór de bescherming van vluchtelingen. Zo ondertekenen ruim honderdduizend mensen onze petitie voor de opvang van vijfhonderd kinderen uit Griekse vluchtelingenkampen en stelt meer dan de helft van alle Nederlandse gemeenten zich bereid deze kinderen bescherming te bieden. Ook worden er op ons verzoek lieve kaarten gestuurd aan vluchtelingen en laten ruim tienduizend mensen van zich horen via onze e-mailactie tegen de lange wachttijden. Zeer hoopgevend is ook het groeiend aantal donateurs. In 2020 ontvangen we meer steun voor ons werk voor vluchtelingen dan ooit tevoren. En zelfs de onzekerheden en zorgen die de coronapandemie met zich meebrengt, weerhouden onze vrijwilligers en medewerkers er niet van om zich in te zetten voor vluchtelingen, elke dag weer.

Hartelijk dank voor uw steun!

Winnie Sorgdrager,
Voorzitter Raad van Toezicht

‘Vol bewondering kijk ik naar de volharding, creativiteit en oplossingsgerichtheid van onze vrijwilligers en medewerkers.’

1. Wie zijn we en wat doen we?

VluchtelingenWerk Nederland is een onafhankelijke organisatie die opkomt voor de belangen van asielzoekers en vluchtelingen. We zetten ons in voor een rechtvaardige behandeling van deze mensen, die in een kwetsbare positie verkeren. Zij zijn huis en haard ontvlucht vanwege oorlog, politiek geweld, hun seksuele geaardheid, afkomst of religie.

VluchtelingenWerk is de enige organisatie in Nederland die vluchtelingen in alle stadia van hun verblijf bijstaat. We doen dat met een fijnmazig netwerk van locaties, medewerkers en vrijwilligers in het hele land. VluchtelingenWerk is actief in alle asielzoekerscentra (azc's) en in 80% van alle gemeenten in Nederland. We geven voorlichting over de asielprocedure en begeleiden vluchtelingen in de gemeenten, zodat zij zich zelfstandig kunnen redden in de Nederlandse maatschappij. Ook voeren we projecten uit die zich richten op werk, financiële zelfredzaamheid, vluchtelingkinderen, draagvlak en terugkeer en geven we inburgeringscursussen.

Dé belangenbehartiger

Als belangrijkste belangenbehartiger van asielzoekers en vluchtelingen in Nederland richten we ons op de overheid, de politiek en (landelijke) organisaties. We vragen aandacht voor knelpunten in de uitvoering van wet- en regelgeving, doen onderzoek naar integratie en het Nederlandse asielsysteem en zetten ons in voor een beter vluchtelingenbeleid. Verder werken we aan een welkome samenleving voor vluchtelingen door een breed publiek kennis te laten maken met vluchtelingen via publiekscampagnes, voorlichting en persoonlijke verhalen.

Vrijwilligersorganisatie

Met 12.500 vrijwilligers is VluchtelingenWerk een vrijwilligersorganisatie bij uitstek. Onze vrijwilligers zetten zich dagelijks in om vluchtelingen vooruit te helpen tijdens de asielprocedure en hun integratie in Nederland, ook tijdens de coronapandemie.

Naast het ondersteunen en begeleiden van de huidige vrijwilligers kijken we in 2020 hoe we kunnen inspelen op de behoefte van (potentiële) vrijwilligers om minder intensief vrijwilligerswerk te doen of voor een minder lange periode. In die zoektocht staan de talenten van vrijwilligers centraal. We kijken hoe we deze talenten beter kunnen inzetten binnen de organisatie en experimenteren met nieuwe vormen van vrijwilligerswerk, digitale inspraak van vrijwilligers en andere wervingsmethoden. Ook trainen we teamleiders in talentmanagement en strategisch vrijwilligersmanagement.

Commissies

VluchtelingenWerk heeft drie bestuurscommissies: de Commissie Asiel, de Commissie Opvang en Integratie en de Vluchtelingen Advies Raad. De commissies wordt gevraagd om advies te geven over specifieke actuele onderwerpen en standpuntbepalingen.

Op 7 december 2020 is het Nationale Vrijwilligersdag. Op deze dag bedanken we onze 12.500 vrijwilligers voor hun tomeloze betrokkenheid én inzet, met een speciaal voor hen geschreven gedicht.

alles is anders
behalve jullie inzet

de wereld haast stil
toch betrokken gebleven

flexibel
creatief
liefdevol
gedreven

alles is anders
deze tijd, dit jaar

alles behalve dat oog voor elkaar

Merel Morre

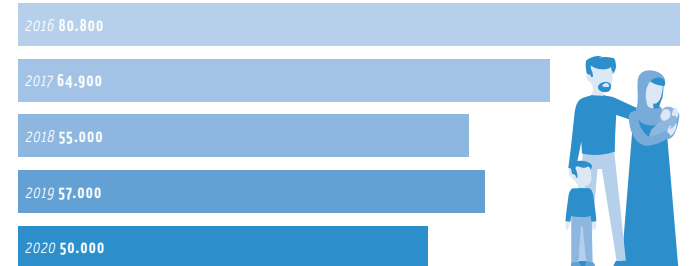
Voor alle vrijwilligers van
VluchtelingenWerk Nederland

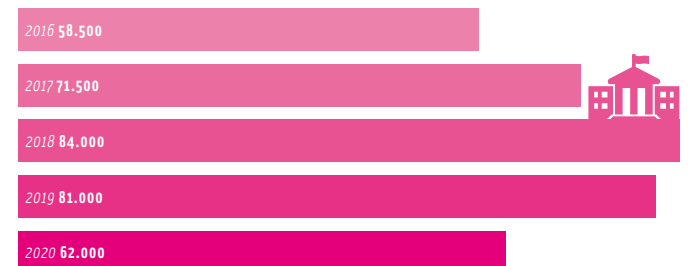
In 2020

- Begeleiden we 50.000 asielzoekers bij hun asielprocedure.
- Begeleiden we 62.000 vluchtelingen in de gemeenten.
- Zetten 12.500 vrijwilligers zich in voor vluchtelingen.
- Zijn onze vijf regionale stichtingen actief in 80% van alle gemeenten.
- Starten we bijna 2.800 aanvragen voor gezinshereniging en ondersteunen we vele duizenden vluchtelingen met hun gezinshereniging die in voorafgaande jaren is gestart.
- Beantwoordt de juridische helpdesk bijna 6.100 vragen.
- Volgen bijna 3.100 vluchtelingen een inburgeringscursus.
- Bieden we digitaal een kijkje in het leven in een azc.
- Begeleiden we bijna 1.000 vluchtelingen in hun stappen naar of op de arbeidsmarkt. We werken samen met 126 werkgevers die hiermee een bijdrage leveren aan de praktijkervaring van vluchtelingen.

Aantal asielzoekers begeleid tijdens de asielprocedure

Aantal vluchtelingen begeleid in de gemeenten

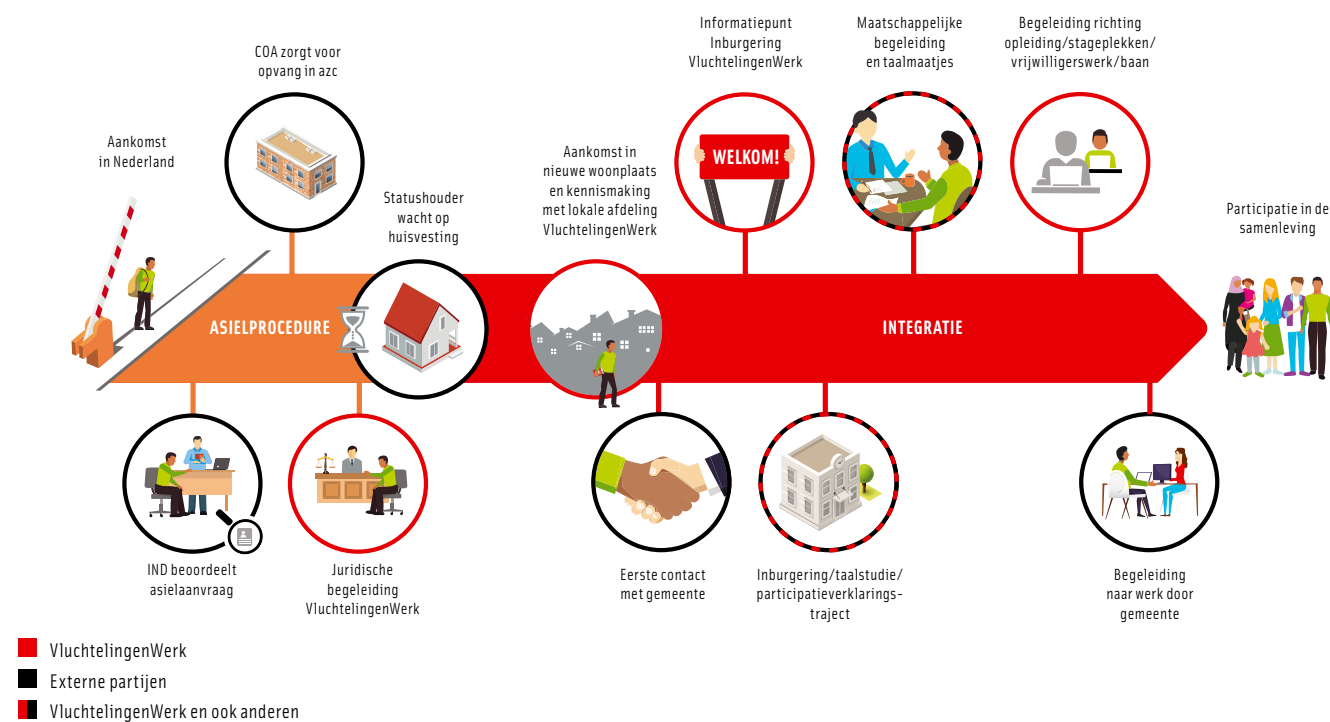

Aantal vrijwilligers

2. Van aankomst naar toekomst

VluchtelingenWerk biedt asielzoekers en vluchtelingen ondersteuning vanaf de aankomst in Nederland tot en met het opbouwen van een zelfstandige toekomst.

De asielprocedure

In alle fasen van de asielprocedure en ook daarna krijgen asielzoekers en vluchtelingen juridische ondersteuning van onze medewerkers en speciaal daarvoor getrainde vrijwilligers. Deze juridische ondersteuning wordt versterkt en aangevuld door verschillende (lokale) projecten. Daarnaast ondersteunen we asieladvocaten en delen we onze kennis over herkomstlanden, de asielprocedure en jurisprudentie met hen. Ook signaleren we knelpunten in het (asiel)-beleid en/of de uitvoering ervan.

Voorlichting en ondersteuning tijdens de procedure

Kennis over de asielprocedure helpt bij een soepel proces. Daarom geven we asielzoekers voorlichting over de asielprocedure, zodat zij weten wat hun te wachten staat en met welke organisaties zij te maken krijgen. Ook analyseren onze vrijwilligers het vluchtverhaal en wonen ze in sommige gevallen de gehoren bij met de IND. Gedurende de ingewikkelde asielprocedure kunnen asielzoekers bij ons terecht met (juridische) vragen en bieden wij een luisterend oor. Door de coronapandemie vinden veel gesprekken en voorlichtingen online plaats of op afstand.

Resultaat

👍 We begeleiden 50.000 asielzoekers in azc's door heel Nederland.

Alarm om stilgelegde asielprocedure

In maart 2020 neemt de overheid het ingrijpende besluit om de asielprocedure volledig stil te leggen, als gevolg van de coronapandemie. Vanaf dat moment kan tijdelijk geen bescherming meer worden aangevraagd in Nederland. Ook wordt tijdelijk geen overheidsinzet geboden bij terugkeerbegeleiding. VluchtelingenWerk houdt de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten om vluchtelingen zo goed mogelijk te kunnen informeren. Als het aanmeldcentrum in Ter Apel de deuren sluit en asielzoekers op straat belanden, slaan we alarm in de media. Uiteindelijk worden 'gestrande' asielzoekers ondergebracht op een militair terrein in Zoutkamp.

Resultaat

👍 Kort nadat we alarm slaan over het sluiten van het aanmeldcentrum in Ter Apel wordt een tijdelijk opvangcentrum geopend voor 'gestrande' asielzoekers.

Zorgen en chaos door IND-taskforce

In maart 2020 richt de overheid een IND-taskforce op om de achterstanden voor de asielprocedure weg te werken (lees meer hierover op pagina 15). Niet alleen de gevolgen van de coronapandemie, maar ook het werk van deze taskforce heeft grote invloed op onze begeleiding tijdens de asielprocedure.

De periode na de oprichting ervan kenmerkt zich door chaos: de IND introduceert steeds nieuwe plannen en werkwijzen, zonder VluchtelingenWerk of de advocatuur daarvan op de hoogte te stellen. Het vraagt veel ad-hocwerk en improvisatie van onze medewerkers en vrijwilligers. Hoewel eind 2020 het stof van de roerige opstartperiode van de taskforce neerdaalt, behouden we onze zorgen. De meeste asielzoekers worden op afstand gehoord, via een online verbinding. De IND besteedt geen extra aandacht aan online gehoren in de werkinstructies of deskundigheidsbevordering. Integendeel: het proces wordt steeds meer opgeknipt in onderdelen en uitbesteed aan externe bureaus.

VluchtelingenWerk houdt in 2020 een dubbel gevoel over aan de asielprocedure. Nadat we al jaren de alarmbel luiden over de achterstanden bij de IND is er eindelijk een taskforce gestart met het wegwerken ervan. Maar door de gekozen werkwijze staat de kwaliteit van de procedure onder druk.

Juridische begeleiding in gemeenten

Veel vluchtelingen hebben (soms nog jaren na aankomst) juridische vragen, bijvoorbeeld over gezinshereniging, verlening of intrekking van een vergunning of over terugkeer. We streven overal naar een basisaanbod voor rechtsbescherming. Vluchtelingen die in gemeenten wonen waar VluchtelingenWerk geen begeleiding uitvoert, kunnen terugvallen op de Regionale Steunpunten Rechtsbescherming (RSR's).

Deze steunpunten adviseren vluchtelingen bij complexe vragen over vreemdelingenrecht.

Resultaat

👍 Vanuit lokale kantoren van VluchtelingenWerk en Regionale Steunpunten Rechtsbescherming (RSR's) bieden we 1.541 vluchtelingen in 64 gemeenten juridisch advies.

Begeleiding bij gezinshereniging

Vluchtelingen die door hun vlucht gescheiden zijn geraakt van hun gezin hebben recht op gezinshereniging. Onze medewerkers en vrijwilligers bieden ondersteuning bij de vaak ingewikkelde gezinsherenigingsprocedure. Zo geven we voorlichting over de gang van zaken, helpen we bij de aanvraag, begeleiden we bij het verzamelen en opsturen van benodigde documenten en onderhouden we contact met de IND. Een gezinsherenigingsprocedure start meestal al in het azc, maar wordt vaak pas afgerond als de vluchteling al is verhuisd naar een gemeente. Wij staan vluchtelingen bij vanaf het moment van aanvraag tot aan de hereniging. Vluchtelingen moeten soms lang wachten op de hereniging met hun gezin en de zorgen om achtergebleven gezinsleden belemmeren de integratie en participatie. Vluchtelingen kunnen pas écht beginnen aan hun nieuwe leven in veiligheid als zij zijn herenigd met hun gezin.

Resultaat

👍 We starten 2.735 aanvragen voor gezinshereniging en ondersteunen nog vele duizenden vluchtelingen met hun gezinshereniging die in voorafgaande jaren is gestart.

Muhamad werd na bijna twee jaar herenigd met zijn vrouw en twee zoontjes uit Jemen. 'Mijn droom was dat we weer veilig en bij elkaar zouden zijn. Dat zijn we. Nu droom ik dat ik ooit weer een dokter zal zijn.'

Clemy is teamleider bij VluchtelingenWerk in een azc. 'We geven bewoners voorlichting over de telegehoren, de digitale gesprekken met de IND'

Laatste vangnet

Het Vluchtelingenfonds van VluchtelingenWerk biedt een laatste financieel vangnet voor vluchtelingen, bijvoorbeeld voor het deels bekostigen van vliegtickets bij gezinshereniging, leges voor sommige verblijfsvergunningen, daggeldvergoedingen en bijzondere noden. Een vluchteling kan in overleg met onze medewerkers een aanvraag indienen bij dit fonds. Een bijdrage hieruit kan voorkomen dat vluchtelingen en hun kinderen in financiële nood raken. Het Vluchtelingenfonds wordt mogelijk gemaakt door onze donateurs. In december 2020 dragen vele duizenden mensen bij aan het herenigen van gezinnen via een succesvolle crowdfundingactie.

Steun van de Juridische Helpdesk

Vrijwilligers, medewerkers en asieladvocaten kunnen met hun (juridische) vragen terecht bij onze landelijke Helpdesk, die wordt bemand door experts van VluchtelingenWerk op het gebied van asielprocedures, landeninformatie en integratie. Deze experts ondersteunen vrijwilligers, medewerkers en asieladvocaten met informatie en advies, zodat zij asielzoekers en vluchtelingen beter en sneller kunnen helpen.

In 2020 beantwoorden de experts van de Helpdesk 6.088 vragen. Dat is minder dan in 2019, toen we 7.722 vragen beantwoordden. Het lagere aantal vragen is te verklaren doordat er in 2020 minder mensen asiel aanvragen in Nederland.

- 1.693 vragen over de asielprocedure
- 2.376 vragen over landen van herkomst
- 2.019 vragen over integratie, gezinshereniging

Veelvoorkomende vragen en zorgwekkende signalen worden besproken met ketenpartners en ingezet om aandacht te vragen voor betere wet- en regelgeving.

Scholing advocaten, medewerkers en vrijwilligers

We ondersteunen asieladvocaten, medewerkers en vrijwilligers niet alleen via onze Helpdesk, maar ook met onze online kennisbank VluchtWeb. Verder duiden we jurisprudentie in *UPdate*, een digitale nieuwsbrief die eens in de twee weken verschijnt. Dit jaar vinden de twee bijeenkomsten voor de Werkgroep Rechtshulp aan Vluchtelingen (WRV) en de actualiteitendag voor onze medewerkers plaats in de vorm van een webinar.

Samenspel: ontmoetingen op school

Onder de naam *Samenspel* houden we in 2020 vier pilots voor ontmoetingsactiviteiten tussen kinderen van azc- en taalscholen en kinderen van reguliere basisscholen. We gebruiken daarbij spellen waarbij kinderen samenwerken en elkaar beter leren kennen. Zo maken kinderen van verschillende achtergronden een kwartetspel over bijvoorbeeld sporten of gerechten uit de landen waar ze vandaan komen. Vanwege de coronapandemie kunnen we de pilot niet op alle scholen uitvoeren.

Kindervakantieweken afgelast

Ook gaan in 2020 vanwege de coronapandemie de Kindervakantieweken voor de eerste keer in meer dan vijftientig jaar niet door. We nemen de beslissing met pijn in het hart, want juist dit jaar hebben de kinderen het weekje ontspanning extra hard nodig. Zij ontvangen wel een 'activiteitencheck'. Aan de hand van deze brochure, in verschillende talen, kunnen ze op zoek naar activiteiten in hun omgeving.

Time4You: belangen van vluchtelingkinderen

Met ons project *Time4You* komen we op verschillende manieren op voor de belangen van kinderen in azc's. Zo houden we wekelijkse bijeenkomsten in azc's om vluchtelingkinderen op kindvriendelijke wijze te informeren over allerlei onderwerpen. Ook kunnen ze er terecht met hun vragen en verhalen. Daarnaast verzorgen we algemene voorlichting over de asielprocedure, kinderrechten en het leven in Nederland. Verder kijken we naar eventuele zelfstandige asielmotieven bij meereizende kinderen. Wanneer blijkt dat een kind om bepaalde redenen gevaar loopt in het land van herkomst verwijzen we door naar gerichte (juridische) ondersteuning. Vanuit het project werken we ook samen met andere organisaties om de positie van vluchtelingkinderen in de asielprocedure te versterken.

Vanwege de coronamaatregelen kunnen in 2020 niet alle bijeenkomsten en activiteiten doorgaan. Om kinderen toch bij te staan, maken we Time4You-journaals en -vlogs waarin we vragen beantwoorden en tips geven voor thuisactiviteiten. Verder ontwikkelen we een online toolkit met methodieken, informatie, (spel)materiaal en video's voor medewerkers en vrijwilligers die betrokken zijn bij activiteiten voor kinderen in azc's.

Resultaten

- 👍 We houden 393 Time4You-bijeenkomsten in 29 azc's.
- 👍 We geven 43 algemene voorlichtingen aan kinderen in azc's.
- 👍 We maken 9 Time4You-journaals en 6 Time4You-vlogs.
- 👍 We onderzoeken bij 150 meereizende kinderen of er sprake is van een zelfstandig asielmotief.
- 👍 We organiseren 4 online workshops en 1 landelijke expertmeting. Aan de bijeenkomsten doen 80 medewerkers en 20 experts mee.

Met Opgeheven Hoofd: toekomstperspectief

Met het project *Met Opgeheven Hoofd* staan we afgewezen asielzoekers bij zodat zij zelfstandig een keuze kunnen maken over hun toekomst. Als iemand ervoor kiest om terug te keren, nemen we contact op met onze partnerorganisatie in het land van herkomst. Zo krijgt de terugkeerder een beeld van re-integratiemogelijkheden en bieden we samen met de partnerorganisatie hulp bij het opbouwen van een nieuw leven. In 2020 lanceren we het digitale kennisplatform Toekomstoriëntatie en Terugkeer met ondersteunende informatie voor medewerkers. Ook ontwikkelen we een training voor trauma- en psychosociale begeleiding aan afgewezen asielzoekers.

Resultaat

- 👍 We informeren over de gehele projectperiode (van 2018 tot 2020) 1.224 cliënten over hun toekomstperspectief en over wat VluchtelingenWerk voor hen kan betekenen.

In Nederland groeien duizenden vluchtelingkinderen op in azc's. Met het project Time4You vertellen we hen over de asielprocedure en het leven in Nederland. Ook bieden we de kinderen een luisterend oor. Speciaal in coronatijd maken we voor hen Time4You-journaals en -vlogs.

Maatschappelijke begeleiding

Wanneer vluchtelingen bescherming krijgen in Nederland en van het azc verhuizen naar een eigen woning in een gemeente komt er ontzettend veel op hen af. Vaak hebben zij nog geen vangnet om op terug te vallen. Wij bieden essentiële maatschappelijke begeleiding bij het opbouwen van een nieuw, zelfstandig bestaan. Deze begeleiding wordt lokaal uitgevoerd door vele vrijwilligers en versterkt door diverse (lokale) projecten. Uitgangspunt binnen onze maatschappelijke begeleiding is zelfredzaamheid.

Tijdens de maatschappelijke begeleiding bieden we steun bij praktische zaken, zoals het regelen van een zorgverzekering, het aanvragen van contracten voor gas, water en licht en inschrijven van kinderen op school. Ook geven we uitleg over de wet Inburgering, helpen we waar nodig bij het aanvragen van de lening bij DUO en benadrukken we het belang om zo snel mogelijk met de inburgering te starten.

Omdat onze maatschappelijke begeleiding lokaal wordt uitgevoerd, kunnen onze vrijwilligers vluchtelingen goed wegwijs maken in hun nieuwe omgeving. We laten vluchtelingen kennismaken met de maatschappelijke organisaties en voorzieningen in hun woonplaats.

Als we problemen signaleren, verwijzen we door naar onze maatschappelijk of juridisch begeleiders of naar derden. Ook geven we uitleg over onderwijs en vrijwillig en betaald werk. We stimuleren vluchtelingen om zo snel mogelijk actief deel te nemen aan de samenleving.

De coronapandemie en bijbehorende maatregelen, zoals werken op afstand, mondkapjes en reisbeperkingen hebben een grote impact op onze maatschappelijke begeleiding. Veel spreekuren houden we op afstand, telefonisch of online. Ook zijn door de coronamaatregelen gemeenten, woningcorporaties en andere betrokken organisaties soms anders of minder goed bereikbaar. Onze vrijwilligers zetten in 2020 alle zeilen bij om vluchtelingen, binnen de RIVM-richtlijnen, goed te blijven begeleiden.

Resultaat

👍 In 286 gemeenten bieden we maatschappelijke begeleiding aan vluchtelingen bij het opbouwen van een nieuw bestaan.

Het nieuwe werken in 2020: de ontmoetingen in de azc's tussen onze vrijwilligers en vluchtelingen vinden plaats op gepaste afstand.

De asielprocedure is ingewikkeld. Daarom leggen onze vrijwilligers en betaalde medewerkers aan iedere asielzoeker uit wat hem of haar te wachten staat en met welke organisaties hij of zij te maken krijgt. Hier praat Charbel uit Libanon met een teamleider van azc Wageningen.

Preventie van schulden en armoede

Een gezonde financiële situatie is onmisbaar voor een goede integratie. Daarvoor is kennis nodig van het financiële systeem in Nederland en van zaken als budgetteren, financieel vooruitkijken en online bankieren. VluchtelingenWerk ondersteunt vluchtelingen om grip te krijgen op hun financiën en om zo financiële problemen te voorkomen. Dit doen we met Euro-Wijzer, een methode van groepscursussen en individuele budgetcoaching. Om vluchtelingen ook op afstand (tijdens de lockdowns) te informeren, maken we zes voorlichtingsvideo's in verschillende talen die te bekijken zijn op forrefugees.nl, onze website voor vluchtelingen met informatie in hun eigen taal.

Resultaten

- 👍 We bieden meer dan 800 vluchtelingen financiële begeleiding, in groepsverband en/of individueel, in ruim 140 gemeenten.
- 👍 Ruim 4.000 vluchtelingen bekijken de voorlichtingsvideo's over financiën op forrefugees.nl.

Vorbereidende training op participatieverklaring

Alle vluchtelingen in Nederland moeten een participatieverklaring ondertekenen, waarin zij gewezen worden op de fundamentele waarden en normen van de Nederlandse samenleving. Om te zorgen dat vluchtelingen beseffen wat de verklaring inhoudt, biedt VluchtelingenWerk een training waarbij deelnemers met elkaar verkennen wat de betekenis is van termen als vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Onze training is gericht op het vergroten van de zelfstandigheid van vluchtelingen. Gezamenlijk onderzoeken de deelnemers hoe zij zelf kunnen bijdragen aan de samenleving. In 2020 zijn de trainingen aangepast aan de coronamaatregelen.

Inburgering

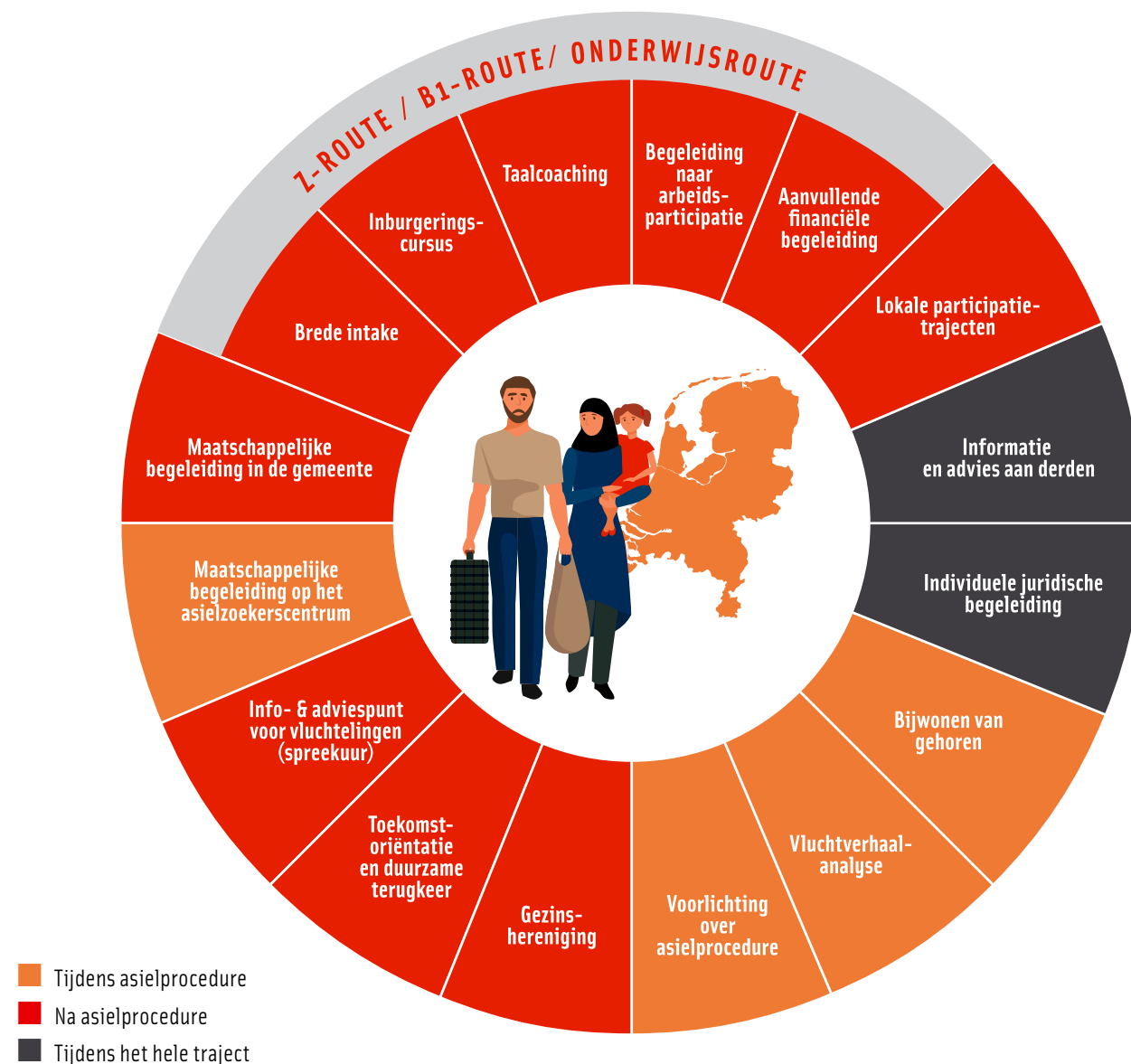
VluchtelingenWerk is op allerlei plaatsen in het land actief als aanbieder van inburgeringstrajecten. Wij zijn betrokken bij en hebben kennis over alle fasen die vluchtelingen doormaken tijdens hun eerste periode in Nederland en kunnen daardoor een passend, integraal aanbod bieden. Onze lessen worden gegeven door NT2-docenten, ondersteund door vrijwillige klassenassistenten. Bij signalering van zaken die de inburgering belemmeren, verwijzen wij door naar onze maatschappelijke of juridische begeleiders. Daarnaast koppelen we cursisten aan een vrijwillige taalcoach. Deze taalkoppels oefenen, buiten de lessen om, extra met de taal. VluchtelingenWerk bezit het vereiste keurmerk *Blik op Werk* en voldoet aan de eisen van de inburgeringswet.

Om de anderhalve meter afstand te kunnen bewaren, zoeken we in 2020 op verschillende plekken naar nieuwe leslocaties, lokalen en andere roosters. Wanneer er een tijdelijk verbod komt op klassikale lessen maken we de overstap naar digitale lessen. Een ingrijpende verandering, want niet elke vluchteling heeft voldoende digitale vaardigheden en beschikt over goede apparatuur en een rustige plek om digitale lessen te volgen. Onze vrijwilligers en medewerkers begeleiden vluchtelingen die moeite hebben met de (deels) digitale lessen. Door hun inzet blijven de lessen voor iedereen toegankelijk.

Resultaten

- 👍 3.090 vluchtelingen volgen inburgeringslessen bij VluchtelingenWerk.
- 👍 Het gemiddelde tevredenheidscijfer van onze inburgering is een 8 (bron: kwaliteitsinstituut *Blik op Werk*).

De dienstverlening van VluchtelingenWerk Nederland, van asielprocedure tot inburgering

Inburgeraars bij VluchtelingenWerk worden gekoppeld aan een taalcoach. Gebre en vrijwilliger Gerda hebben elkaar ook zo ontmoet en schreven uiteindelijk samen een boek over Gebres leven in Eritrea en zijn zes jaar durende vlucht naar Nederland. De twee zien elkaar nog elke week. 'Gerda is mijn Nederlandse familie.'

Nieuwe Wet inburgering uitgesteld

VluchtelingenWerk is blij met de komst van een nieuwe Wet inburgering. We zijn positief over het feit dat de regie over het traject bij de gemeente komt te liggen en met de mogelijkheid van meer maatwerk, het streven naar een hoger taalniveau, het bieden van duale trajecten en de inzet van een route voor vluchtelingen die geen A2-niveau kunnen halen.

Het feit dat de invoering van de nieuwe wet opnieuw vertraging heeft opgelopen, is teleurstellend. Zeker omdat dit betekent dat veel vluchtelingen nog te maken zullen hebben met de huidige wet, waarvan in veel onderzoeken is aangetoond dat deze niet voldoet.

Er zijn echter ook zorgen rondom de invoering van de nieuwe wet. De budgetten zijn gelijk aan de budgetten die nu beschikbaar zijn. De nieuwe wet vraagt echter veel meer inspanningen van zowel nieuwkomers als taalaanbieders, waardoor er ook meer geld nodig is om kwaliteit te kunnen leveren. Zo zijn meer taallessen nodig om het gevraagde hogere taalniveau te bereiken.

Ook wordt gevraagd om extra inspanningen daar waar het gaat om het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie. Daarnaast maakt VluchtelingenWerk zich zorgen om de hoeveelheid praktijkplekken die straks beschikbaar zullen zijn, zowel participatie-, vrijwilligers-, werkervarings- als werkplekken. Zeker daar waar het gaat om mensen met een laag taalniveau.

VluchtelingenWerk heeft 2020 benut om de dienstverlening aan te passen op de nieuwe Wet inburgering, en ons voor te bereiden op aanbestedingen van gemeenten. We hebben in 2020 met verschillende gemeenten samengewerkt in diverse pilots van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, om ons samen voor te bereiden op de nieuwe wet.

Werk voor vluchtelingen

Arbeidsparticipatie

Werkgevers zoeken nieuw personeel en vluchtelingen willen dolgraag aan de slag, maar veel werkgevers hebben moeite om vluchtelingen te bereiken. Daarom slaan VluchtelingenWerk en het bedrijfsleven ook in 2020 de handen ineen. Door gebruik te maken van eenieders talenten én oog te hebben voor scholing, begeleiding en interculturele communicatie zorgen we voor een goede match. Vervolgens ondersteunen we werkgevers bij het zorgen voor een goede landing op de werkvloer en begeleiding gaandeweg.

Ook op werkgebied worden vluchtelingen hard geraakt door de coronapandemie. Veel vluchtelingen starten in Nederland met werk aan 'de onderkant' van de arbeidsmarkt. Zij doen tijdelijk of deeltijdwerk waarbij de taal minder belangrijk is. Dit is het soort werk waarop in crisistijd al snel wordt bezuinigd.

Resultaat

- 👍 987 vluchtelingen bieden we begeleiding in hun stappen naar of op de arbeidsmarkt, waarvan 237 in het project VIP².

Vluchtelingen toeleiden naar de arbeidsmarkt VIP²

Toetreden tot de arbeidsmarkt betekent voor vluchtelingen drempels overwinnen: een nieuw netwerk opbouwen, werknemersvaardigheden leren, zelfvertrouwen krijgen om je bij een werkgever te presenteren en bekend raken met de Nederlandse (werk)cultuur.

We ondersteunen vluchtelingen hierbij door middel van training, coaching en het opdoen van praktijkervaring. Daarbij zetten we vrijwilligers in als arbeidscoaches, sluiten we goed aan op de wensen van werkgevers en werken we (regionaal) samen met diverse partners, zoals werkgevers, onderwijsinstellingen en de lokale overheid.

Resultaten

- 👍 237 vluchtelingen bereiden zich voor op de Nederlandse arbeidsmarkt.
- 👍 126 werkgevers werken samen met VluchtelingenWerk en leveren een bijdrage aan de praktijkervaring van vluchtelingen.

Trainees

VluchtelingenWerk biedt op locaties door het hele land verschillende traineeships voor vluchtelingen. De trainees krijgen een jaarcontract en doen tijdens die periode werkervaring op in voor hen relevante werknemers- en managementfuncties binnen VluchtelingenWerk.

Zo vergroten zij hun netwerk én vormen ze een waardevolle aanvulling op het team van VluchtelingenWerk. We creëren traineeplekken in onder andere coaching-, administratieve en communicatiefuncties. Verschillende trainees krijgen aan het einde van hun traject een contract aangeboden.

Charles (32) uit Nigeria volgde het traject van VIP. 'Ik wilde heel graag snel aan de slag. Toen zag ik een vacature voor mijn droombaan: buschauffeur. Daarvoor moest ik een opleidingstraject doen. Dat was zwaar, maar ik wilde het zó graag halen. Zonder begeleiding van mijn arbeidscoach was dit nooit gelukt.'

3. Opkomen voor vluchtelingen

Door overleg met ministeries, lobby bij het parlement, eigen onderzoek, contacten met de media en via het mobiliseren van onze achterban komt VluchtelingenWerk op voor de belangen van vluchtelingen.

Lange wachttijden asielprocedure en gezinshereniging

Al sinds 2018 voeren we actie tegen de enorme wachttijden voor de asielprocedure die worden veroorzaakt door problemen bij de IND. Helaas wachten vluchtelingen in 2020 nog steeds maanden tot jaren op hun eerste gesprek met de IND. Daarom vraagt VluchtelingenWerk ook in 2020 consequent aandacht voor de wanhopige positie van de wachtende vluchtelingen. Dat doen wij onder andere via een e-mailactie in februari, waarbij ruim tienduizend Nederlanders de Tweede Kamer per mail oproepen om een einde te maken aan de wachttijden.

Mede door de aanhoudende aandacht vanuit VluchtelingenWerk richt de overheid in maart een speciale taskforce op om de achterstanden weg te werken. Wij monitoren het werk van deze taskforce nauwgezet en publiceren in november een quickscan waaruit blijkt dat er grote problemen zijn, vooral op het gebied van planning en capaciteit (meer over de gevolgen hiervan lees je op [pagina 6](#)). Eind 2020 wordt duidelijk dat de taskforce zijn doel niet zal halen en alsnog 7.000 van de 15.000 zaken doorschuift naar 2021. Omdat er als gevolg van de inhaalslag nu meer asielzoekers een vergunning krijgen, nemen de wachttijden voor de aanvraag van gezinshereniging ook fors toe.

Resultaten

- 👍 Meer dan 10.000 Nederlanders doen mee met onze e-mailactie en roepen de Tweede Kamer op om een einde te maken aan de extreem lange wachttijden.
- 👍 We roepen in vrijwel alle landelijke media, meerdere malen, op tot het versnellen van de procedure en we dragen oplossingen aan. Ook zorgen we dat wachtende vluchtelingen hun verhaal kunnen doen in verschillende media.

Strategisch procederen

Het Nederlandse asielrecht staat de laatste jaren onder druk en daardoor worden mensen soms ten onrechte teruggestuurd naar het gevaar dat zij probeerden te ontvluchten. Als Nederlandse regelgeving een grote groep asielzoekers negatief raakt, laat de Commissie Strategisch Procederen die beoordelen door de nationale rechter, het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en het Europees Hof van Justitie. Het gaat hierbij om zaken die cruciaal zijn voor de bescherming van vluchtelingen.

In 2020 ondersteunt de commissie de zaak van een minderjarige asielzoeker uit Eritrea. De Nederlandse overheid vindt dat Zweden verantwoordelijk is voor het asielverzoek en wil het meisje tegen haar zin in herenigen met haar broer die daar woont.

De Raad van State besluit uiteindelijk dat de Nederlandse overheid eerst moet onderzoeken of een eventuele uitzetting naar Zweden wel in het belang is van het kind.

Ook komen we in 2020 samen met de Hongaarse organisatie Hungarian Helsinki Committee (HHC) in actie tegen de detentie van vluchtelingen aan de Hongaars-Servische grens. Daar worden vluchtelingen die asiel aanvragen sinds 2015 direct gevangengezet in metalen containers, afgezet met prikkeldraad. We steunen de zaken van twee gezinnen die al ruim anderhalf jaar in gevangenschap leven. Gezamenlijk zorgen we dat hun situatie met spoed door een Hongaarse rechter wordt voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie, zodat er snel duidelijkheid komt voor deze en andere gezinnen. Daarop heft de Hongaarse regering de detentie van driehonderd mensen op en worden zij nu opgevangen in een normale opvanglocatie.

Tevens steunt de commissie de zaak van een Afghaanse man die vluchtte voor de Taliban. Bij een tweede asielaanvraag worden veel hogere eisen gesteld aan zijn bewijs dan bij zijn eerste. VluchtelingenWerk signaleert dit vaker. Wij vragen de Nederlandse rechter om aan het Europees Hof van Justitie voor te leggen of de regels rondom de tweede asielaanvraag in Nederland te streng zijn.

Resultaten

- 👍 De hoogste nationale rechter bepaalt dat de Nederlandse overheid nauwkeurig onderzoek moet doen naar het belang van het kind, voordat het wordt overgedragen aan een ander Europees land.
- 👍 We zorgen dat een Europese rechter onderzoekt of de bewijslast bij een tweede asielaanvraag in Nederland te hoog is.
- 👍 Kort na de uitspraak heft de Hongaarse regering de detentie van driehonderd mensen op, onder wie veel kinderen. Zij worden nu opgevangen in een normale opvanglocatie.

Lees ons artikel 'Strijdend tot de hoogste rechters' over hoe de Commissie Strategisch Procederen te werk gaat: vluchtelingenwerk.nl/hoogste-rechters

Politieke lobby voor behoud rechtsbijstand

VluchtelingenWerk waarschuwt het kabinet vanaf het begin van zijn regeerperiode voor het afschaffen van de rechtsbijstand voor asielzoekers, een voornemen dat is opgenomen in het regeerakkoord. Ook in 2020 benadrukken we dat rechtsbijstand noodzakelijk is voor een zorgvuldige asielprocedure en voor het controleren van het werk van de IND. Een kleine fout van een IND-medewerker kan namelijk al leiden tot onterechte uitzetting naar het land van herkomst: een risico dat door het afschaffen van de rechtsbijstand alleen maar zal toenemen. Ook wijzen we herhaaldelijk op de extra druk die de maatregel zal veroorzaken op de al overbezette IND. We zijn opgelucht als de overheid in april 2020 tot inkeer komt en de rechtsbijstand voor asielzoekers behouden blijft.

Resultaat

- 👍 Asielzoekers behouden het recht op rechtsbijstand vanaf de start van hun asielprocedure.

Lees ons artikel 'Een spaak in het integratiewiel' over de gevolgen van de nieuwe inburgeringswet voor onze maatschappelijke begeleiding: vluchtelingenwerk.nl/integratiewiel

Mohammed wacht al bijna twee jaar op de start van de zijn procedure. Hij slijt zijn dagen in het asielzoekerscentrum met piekeren over zijn achtergebleven gezin. Lees zijn hele verhaal: vluchtelingenwerk.nl/twee-jaar-wachten

Budget voor maatschappelijke begeleiding blijft

Door de nieuwe inburgeringswet dreigen de maatschappelijke begeleiding en het bijbehorende budget te verdwijnen. VluchtelingenWerk voorziet enorme integratieproblemen als de maatschappelijke begeleiding daadwerkelijk wordt afgeschaft en schakelt het onafhankelijke onderzoeksbureau Significant Public in om onderzoek te doen naar de effecten van maatschappelijke begeleiding. Het onderzoek wijst uit dat de belangeloze inzet van vrijwilligers van grote waarde is voor de integratie van vluchtelingen. Deze uitkomsten worden expliciet genoemd door minister Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid tijdens het debat over de nieuwe inburgeringswet. We zijn opgelucht als uiteindelijk wordt besloten dat maatschappelijke begeleiding blijft bestaan als onderdeel van de nieuwe inburgeringswet.

Resultaat

- 👍 Vluchtelingen kunnen blijven rekenen op maatschappelijke begeleiding tijdens hun eerste periode in Nederland.

Nederlanderschap toch weer in zicht

Vluchtelingen mogen na vijf jaar de Nederlandse nationaliteit aanvragen (naturaliseren), mits zij aan bepaalde eisen voldoen. Het kabinet publiceert eind 2020 een voorstel om de taaleisen te verhogen. Daarbij wil het – in tegenstelling tot bij de inburgering – geen rekening houden met het niveau dat haalbaar is voor iemand. VluchtelingenWerk slaat alarm bij de politiek en in de media voor de mogelijke gevolgen. Door dit voornemen dreigt het Nederlanderschap onhaalbaar te worden voor duizenden vluchtelingen. Ook kunnen zij die hun inburgering al succesvol hebben afgerond alsnog te maken krijgen met nieuwe eisen. Eisen waar met name lager opgeleide en oudere vluchtelingen nooit aan kunnen voldoen. VluchtelingenWerk is zeer verheugd als de Tweede Kamer (waaronder twee coalitiepartijen) een motie aanneemt om bij naturalisatie maatwerk toe te passen en dus, net als bij inburgering, rekening te houden met individuele capaciteiten van mensen.

Resultaat

- 👍 Onder andere bij de NOS, RTL Nieuws en in meerdere dagbladen slaan we alarm over de gevolgen van het wetsvoorstel over het verhogen van de taaleisen. Nu de motie is aangenomen om maatwerk toe te passen bij naturalisatie lijkt het Nederlanderschap voor duizenden (ingeburgerde) vluchtelingen weer in zicht.

Uitzetting naar Bahrein

In 2020 zetten we ons onverminderd in om de zaak van Ali Mohammed al-Showaikh op de politieke agenda te houden. Ali werd eind 2018 door Nederland uitgezet naar Bahrein. Bij aankomst is hij direct gearresteerd, gedetineerd en later zonder eerlijk proces tot levenslang veroordeeld. Uit onderzoek van de Inspectie Justitie en Veiligheid uit 2019 blijkt dat de IND heeft nagelaten zorgvuldig onderzoek te doen naar het gevaar dat Ali liep in Bahrein en dat hem de mogelijkheid om vrijwillig te vertrekken naar een ander land werd ontzegd. Als in 2020 ook de Nederlandse ambassade in Bahrein kritiek uit op de beslissing van de IND besluit de staatssecretaris in februari het onderzoek te heropenen. VluchtelingenWerk benadrukt ook in 2020 dat de Nederlandse overheid er alles aan moet doen om Ali vrij te krijgen, en dat een breder onderzoek naar de kwaliteit van de beslissingen van de IND nodig is om herhaling te voorkomen.

Resultaat

- 👍 In verschillende publicaties van onder andere NRC en de NOS blijven we de zaak van Ali Mohammed onder de aandacht brengen. We vragen om openbaarmaking van het onderzoek naar zijn uitzetting om daar een debat over te kunnen voeren.

Terugkeer naar Syrië onveilig

Voor de circa 30.000 Syrische vluchtelingen die in 2015 een tijdelijke verblijfsvergunning van vijf jaar kregen, is 2020 een cruciaal jaar. Beleidswijzigingen kunnen namelijk invloed hebben op een eventuele permanente verblijfsvergunning, waarmee veel vluchtelingen eindelijk een lange periode van onzekerheid kunnen afsluiten.

Rania kwam in 2015 vanuit Syrië naar Nederland. 'Wat ik vijf jaar geleden nooit had kunnen voorspellen, is hoe goed mijn jongens het doen. Zij maakten hier vrienden, halen mooie cijfers en hebben Nederland veel te bieden. Nederland is hún land.'

Beslissingen als deze over asielverzoeken en asielbeleid worden gemaakt op basis van landenrapporten, ofwel 'ambtsberichten' van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het landenrapport over Syrië uit mei 2015 wordt mede gebaseerd op informatie van onze landenexperts. En hoewel gevechten in veel delen van Syrië zijn geluwd, is de situatie voor veel vluchtelingen nog lang niet veilig om naar terug te keren. Velen van hen zijn gevlucht voor het regime van Assad en die is nog steeds aan de macht. Teruggekeerde vluchtelingen worden opgepakt, verdwijnen of moeten gedwongen in dienst in delen van het land waar nog gevochten wordt.

Resultaat

- 👍 Mede door inspanningen van VluchtelingenWerk wordt het beleid voor Syrische vluchtelingen in 2020 niet gewijzigd. De meeste Syriërs die asiel aanvragen in Nederland krijgen nog steeds bescherming en duizenden Syriërs die een tijdelijke vergunning hadden, kunnen deze behouden.

Internationale solidariteit

VluchtelingenWerk maakt zich ook in Europa sterk voor de bescherming en integratie van asielzoekers en vluchtelingen. Samen met onze koepelorganisatie in Brussel, de European Council on Refugees and Exiles (ECRE) vragen we aandacht en oplossingen voor de mensonterende omstandigheden in de kampen, het gebrek aan basale levensbehoeften, het opzettelijk tegenhouden van vluchtelingen langs de Griekse kust en het geweld aan de grenzen van Europa. Ook werken we samen met partnerorganisaties in onder meer de Balkan, Griekenland, Hongarije, Kroatië, Italië, Spanje, op Curaçao en in Brussel. We organiseren trainingen, delen kennis met elkaar en ontwikkelen samen projecten.

Gezamenlijke actie voor 500 kinderen

Samen met Defence for Children en Stichting Vluchteling starten we de actie #500kinderen. Daarmee roepen we de Nederlandse overheid op om 500 van de 5.000 alleenstaande kinderen uit de Griekse kampen over te nemen. De omstandigheden in deze kampen zijn mensonterend en deze kinderen zijn, zonder ouders, extreem kwetsbaar voor uitbuiting en geweld. Wanneer meer landen 500 kinderen opnemen, kunnen we gezamenlijk alle kinderen bescherming bieden.

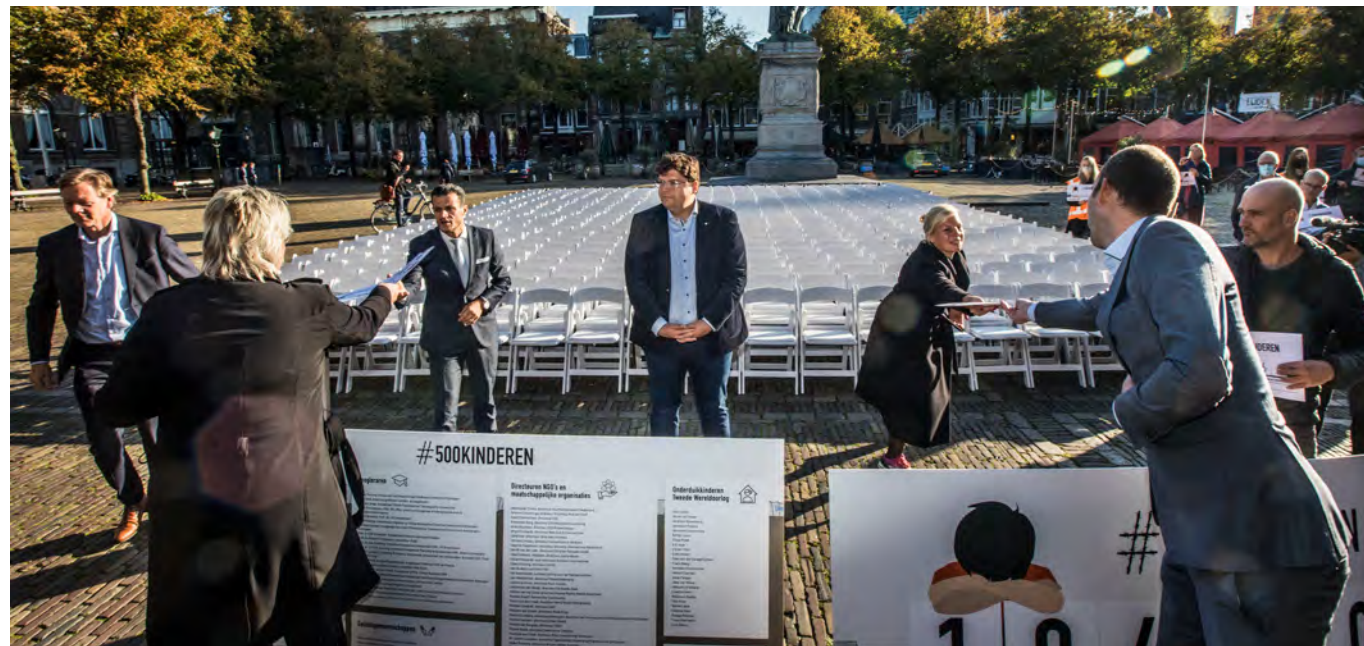
Onze actie maakt veel los. Meer dan de helft van de Nederlandse gemeenten (184 in totaal) sluit zich, op ons verzoek, aan bij de coalitie van welwillende gemeenten en steunen onze oproep.

Ook laten onder andere kerken, artsen, partijprominenten, bekende Nederlanders en voormalig onderduikkinderen uit de Tweede Wereldoorlog van zich horen. Verder ondertekenen meer dan 100.000 Nederlanders onze petitie. Op de dag van de overhandiging zetten we 500 lege witte stoelen op het Plein in Den Haag, om de 500 kinderen te symboliseren.

In de Tweede Kamer worden diverse moties ingediend en wordt een verhit debat gevoerd, maar het kabinet weigert kinderen op te nemen. Na een allesverwoestende brand in vluchtelingenkamp Moria komt het onderwerp opnieuw op de agenda en de Moriadeal wordt gesloten. Nederland zegt toe honderd vluchtelingen op te nemen, waarvan vijftig alleenstaande kinderen. Maar wel tegen een prijs: de honderd vluchtelingen worden afgetrokken van het aantal vluchtelingen dat jaarlijks op uitnodiging van de Nederlandse regering wordt hervestigd.

Resultaten

- 👍 Het hele jaar is de campagne voor de kinderen niet te missen in vrijwel alle media. We zetten hiermee de ellende in de Griekse kampen, de dubieuze Moriadeal en de noodzaak voor relocatie stevig op de kaart en op de politieke agenda. Diverse partijen nemen de onderwerpen op in hun verkiezingsprogramma's.
- 👍 184 Nederlandse gemeenten sluiten zich aan bij de 'coalition of the willing' en steunen onze oproep.
- 👍 106.106 personen in Nederland laten van zich horen door onze petitie te tekenen.

*Onze petitie #500kinderen wordt door verschillende Kamerleden in ontvangst genomen.
Achter hen 500 lege stoelen als symbool voor 500 kinderen die hier, als het aan het kabinet ligt, niet welkom zijn.
Kerken in Nederland luiden gelijktijdig 500 seconden lang de noodklok.*

*Deze Afghaanse vrouw bereikte na een verschrikkelijke vlucht met haar man, dochter en zoontje het Griekse eiland Lesbos. Toch bracht het eiland niet de rust en opluchting die ze zo hard nodig hadden.
'Toen we op onze eerste dag al die tentjes zagen, konden we alleen maar huilen.'*

Europa

Samen met onze koepelorganisatie in Brussel, de European Council on Refugees and Exiles (ECRE), slaan we alarm over de staat van Europese asielbescherming en doen we aanbevelingen aan de Tweede Kamer en EU-lidstaten voor een beter EU-asiel- en migratiepact.

Curaçao

Op Curaçao ondersteunen we een driejarig project van Human Rights Defense Curaçao om Venezolaanse vluchtelingen op het eiland te helpen. De organisatie staat vluchtelingen bij via een juridische helpdesk, juridisch advies, voorlichting en belangenbehartiging voor een humaan opvang- en asielsysteem.

Griekenland

De Greek Council for Refugees (GCR) helpt met onze steun meer dan 400 vluchtelingen op de Griekse eilanden. Door juridische hulp krijgen ten minste 50 vluchtelingen toestemming om de eilanden te verlaten. Dankzij extra giften van onze donateurs helpt GCR met noodinterventies honderden vluchtelingen en alleenstaande minderjarigen tijdens de coronacrisis.

Zuiden van Europa

Om tegemoet te komen aan de vele verzoeken om financiële ondersteuning door organisaties uit het zuiden van Europa, lanceren we het STEP UP Fonds.

Vanuit dit fonds steunen we mensenrechtenorganisaties in Italië, Kroatië en Spanje. De organisaties komen op uiteenlopende manieren op voor vluchtelingen. Zo houden ze zich bezig met onder andere projecten voor de opvang van bootvluchtelingen, samenwerkingen tegen grensdetentie en geweld, psychologische steun voor vrijwilligers en innovatieve opvang van vluchtelingen bij gast-gezinnen. Met onze bijdrage kunnen de organisaties groeien en professionaliseren.

Hongarije

In Hongarije zorgt het Hungarian Helsinki Committee (HHC) ervoor, met hulp van ons Programma Internationaal Strategisch Procederen, dat de Europese rechter zich uitspreekt tegen de zogenaamde transitzones aan de grens met Servië, waar vluchtelingen gevangen zitten onder mensonterende omstandigheden. De transitzones worden gesloten. Lees meer hierover op [pagina 15](#).

Resultaat

- 👍 Ook tijdens de coronapandemie kunnen partners op onze steun rekenen. Met wat aanpassingen en creativiteit organiseren we (digitale) interactieve sessies en trainingen over onderwerpen als werken met vrijwilligers, het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en psychosociale ondersteuning.

4. Begrip voor vluchtelingen

Met acties, media-inzet, campagnes, voorlichting en ontmoetingen zet VluchtelingenWerk zich in om het draagvlak voor vluchtelingen in de samenleving te vergroten. Wanneer er meer begrip is voor vluchtelingen kunnen zij gemakkelijker meedoen in onze maatschappij.

Online Bakkie doen? op Wereldvluchtelingendag

Op 20 juni, Wereldvluchtelingendag, houden we de actie *Bakkie Doen?* Eerdere jaren gingen we deze dag met vluchtelingen de straat op, om voorbijgangers te trakteren op een kop koffie én een goed gesprek. In verband met de coronamaatregelen steken we de actie in 2020 in een digitaal jasje. Vijfentwintig Nederlanders kunnen via Zoom een kop koffie drinken met Wahhab, Naya, Aziz, Akram en Khaled. Voor alle andere belangstellenden houden we een livestream op Facebook. Onder leiding van ambassadeurs Mo Hershi en Dieuwertje Blok doen de kijkers mee aan een speciale Bakkie Doen?-quiz en komen zij toch (digitaal) samen in ons speciaal voor die dag ingerichte VluchtelingenWerk-café.

Resultaten

👍 878 personen schrijven zich in voor de 25 beschikbare virtuele ontmoetingen via Zoom.

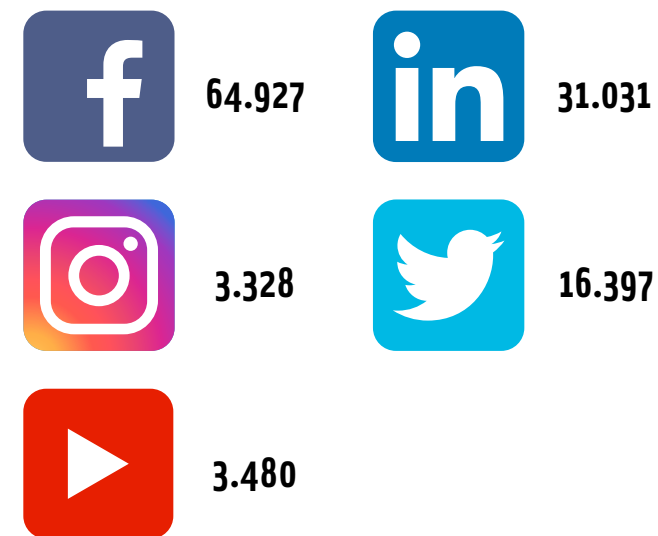

Een sterk geluid

Via onze socialemediakanalen delen wij persoonlijke verhalen van vluchtelingen, nieuws, achtergrondinformatie en feiten. Zo laten we volgers digitaal kennismaken met vluchtelingen en bieden wij duidelijkheid in de soms oververhitte discussies over vluchtelingen. Als het nodig is roepen wij volgers op hun stem te laten horen, bijvoorbeeld via een petitie. Op die manieren kunnen zij, samen met ons, een sterk geluid laten horen voor de bescherming van vluchtelingen. Een geluid dat sterk aanwezig is in Nederland, maar wordt overschreeuwd door een luidruchtige minderheid.

Resultaat

👍 We hebben 119.163 volgers op onze socialmediakanalen.

Bekend maakt Bemind: waardevolle ontmoetingen

Via ons voorlichtings- en ontmoetingsproject *Bekend maakt Bemind* kunnen scholen, bedrijven, verenigingen, sportclubs en kerken een vluchteling uitnodigen. Hij of zij komt dan samen met een Nederlandse voorlichter op bezoek. Tijdens de bijeenkomst komt feitelijke informatie over vluchtelingen aan de orde, maar de nadruk ligt op het persoonlijke verhaal van de vluchteling: waarom moest hij of zij vluchten? Hoe is het om in Nederland een nieuw leven op te bouwen? Daarna gaat de groep met de vluchteling in gesprek. De impactmeting door onderzoeksbureau Avance toont aan dat deze ontmoetingen bijdragen aan een breder draagvlak voor vluchtelingen. Tegelijkertijd verbeteren vluchtelingen hun taalvaardigheid door voorlichting te geven en vergroten zij hun netwerk. Voor sommigen is het project zelfs een opstapje naar de arbeidsmarkt. In verband met de coronamaatregelen geven we in 2020 een deel van de voorlichtingen digitaal. Onze voorlichters, zowel met als zonder vluchtelingachtergrond, krijgen daarvoor een extra training. Daarnaast ontwikkelen we speciaal voor scholen digitaal lesmateriaal.

Resultaat

👍 We geven 251 (digitale) voorlichtingen.

Campagne 'Niemand vlucht vrijwillig'

In 2020 staat Nederland op 4 en 5 mei stil bij 75 jaar vrijheid. Dit bijzondere jubileum zou groots worden neergezet als monument om te herdenken en te vieren. VluchtelingenWerk levert een mooie bijdrage aan met de campagne *Niemand vlucht vrijwillig*, waarmee wij de verhalen van toen verbinden met die van nu. Zo vragen we aandacht voor de miljoenen mensen die vandaag de dag nog op de vlucht zijn voor oorlog en geweld. Uiteindelijk worden door de coronamaatregelen alle 4 en 5 mei-activiteiten en festiviteiten geschrapt en ook wij passen onze plannen aan. We zenden een tv-spot uit en voeren de campagne daarnaast uitsluitend online.

Resultaten

👍 15.000 mensen bezoeken onze website met de verhalen van vluchtelingen van toen en nu.
👍 Onze tv-spot bereikt vier miljoen mensen.

Trijneke Blom-Post (86) is een van de gezichten van onze campagne Niemand Vlucht Vrijwillig. 'Ik hoop dat vluchtelingen, net als ik, ook het liefdevolle gevoel kennen dat er in moeilijke tijden mensen voor je klaarstaan.'

5. Financiën

VluchtelingenWerk kan zich inzetten voor vluchtelingen dankzij de steun van onze donateurs, bedrijven, kerken, fondsen, bijdragen van de Nationale Postcode Loterij, bijdragen van gemeenten en subsidies van de overheid. Door financieel bij te dragen, maken deze partijen onze ondersteuning aan vluchtelingen mogelijk en laten zij ook zien dat zij de bescherming van vluchtelingen belangrijk vinden.

Groeiende steun donateurs

In 2020 verwelkomt VluchtelingenWerk veel nieuwe donateurs. Ook het aantal donateurs dat vluchtelingen al jaren achtereen steunt blijft groot. In totaal ontvangen we bijdragen van 75.898 donateurs (19% meer dan in 2019). Samen doneren ze € 7.490.449 via donaties en nalatenschappen (14% meer dan in 2019). Nooit eerder ontvingen we een dergelijk hoge financiële steun om vluchtelingen te helpen. Het is hartverwarmend te zien dat het draagvlak om vluchtelingen te helpen zo groot is. Het aantal donateurs dat VluchtelingenWerk steunt met een structurele toezegging groeit bovendien van 41.600 in 2019 naar 45.500 in 2020.

De coronapandemie heeft invloed op onze fondsenwervende activiteiten. In plaats van evenementen en face-to-face donateurs-werving houden we digitale campagnes en bellen we naar (potentiële) donateurs. Veel donateurs uiten hun zorgen over de gevolgen van de coronapandemie voor vluchtelingen.

Resultaat

👍 In 2020 ontvangen we € 7.490.449 van onze 75.898 donateurs. Een stijging van 14% ten opzichte van 2019.

Antoine nam VluchtelingenWerk op in zijn nalatenschap: 'Ik heb als vrijwilliger en medewerker van VluchtelingenWerk gezien hoe belangrijk het is dat er een onafhankelijke organisatie bestaat die vluchtelingen bijstaat. Daarom staat VluchtelingenWerk in mijn testament.'

Lees het hele interview met Antoine Fonville: vluchtelingenwerk.nl/antoine-fonville

Tijdens het jaarlijkse Goed Geld Gala begin maart ontvangen oud-bestuursvoorzitter Abdeluheh Choho en ambassadeur Khaled Al Shareef uit handen van de Nationale Postcode Loterij het fantastische bedrag van 10.000.000 euro. Dankzij deze steun blijft onze onafhankelijkheid gewaarborgd en kan VluchtelingenWerk blijven opkomen voor de belangen van vluchtelingen.

Nationale Postcode Loterij

Tijdens het digitale Goed Geld Gala van de Nationale Postcode Loterij wordt bekend dat er in 2020 een bedrag van 376,6 miljoen euro wordt verdeeld onder 123 goede doelen die werken aan een betere wereld. VluchtelingenWerk is blij met een extra structurele bijdrage van twee miljoen euro, boven op de al toegezegde acht miljoen per jaar. We gebruiken deze extra bijdrage onder andere voor projecten op het gebied van arbeidsparticipatie en projecten aan de grenzen van Europa. Hiermee kunnen wij nóg meer het verschil maken voor vluchtelingen.

Fondsen

Ook in 2020 ontvangen we in totaal € 2.700.000,- van verschillende fondsen. We ontvangen steun van het Oranjefonds, VSBfonds, de Rabo Foundation, Dioraphte en het Asiel-, Migratie- en Integratiefonds (AMIF) van de EU. Sommige van deze fondsen vragen ook een eigen bijdrage van VluchtelingenWerk bij de realisatie van projecten. Dit wordt mogelijk gemaakt vanuit de bijdragen van onze donateurs. Zo maken onze donateurs en gevers deze projecten mede mogelijk.

De projecten die we met deze financiële steun uitvoeren zijn onder andere gericht op vluchtelingen toeleiden naar werk, kinderen bijstaan in de azc's, schuldpreventie, terugkeer, ontmoeting en dialoog. Zo vergroten wij onze maatschappelijke impact. Diverse fondsen stellen zich in 2020 flexibel op wanneer door de coronamaatregelen werkzaamheden moeten worden aangepast.

Overheid

In 2020 ontvangen we € 9.884.000,- subsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid voor ons werk in de azc's en voor de tolkendiensten. Van de Raad voor Rechtsbijstand ontvangen we € 1.100.000,- om vluchtelingen voorlichting te geven tijdens de asielprocedure. Daarnaast ontvangen we van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid € 1.070.000,- subsidie om vrijwilligers en medewerkers te trainen en te begeleiden die vluchtelingen ondersteunen bij hun integratie.

Gemeenten schakelen VluchtelingenWerk in voor de noodzakelijke begeleiding van vluchtelingen bij hun integratie in Nederland. In 2020 maakt 80% van alle gemeenten gebruik van onze dienstverlening en expertise. Onze (getrainde) vrijwilligers, ondersteund door betaalde krachten, bieden vluchtelingen persoonlijke begeleiding. Onze begeleiding wordt lokaal uitgevoerd en stimuleert zo de verbinding tussen vluchtelingen en hun nieuwe woonplaats. Samen met de gemeente zorgen we dat vluchtelingen hun weg kunnen vinden in Nederland: vanaf het moment dat zij een woning toegewezen krijgen tot aan zelfredzaamheid.

* Deze cijfers zijn onder voorbehoud van accountantscontrole. Bekijk vanaf 1 juli 2021 de goedgekeurde landelijke en regionale jaarrekeningen op vluchtelingenwerk.nl

BEDANKT!

Naast de bijdragen van onze donateurs, de Nationale Postcode Loterij, de overheid en anderen ontvangt VluchtelingenWerk steun van vele bedrijven en instellingen. Dankzij al deze bijdragen kunnen wij ons blijven inzetten voor vluchtelingen in Nederland.

Zie ook vluchtelingenwerk.nl/bedrijven

provincie limburg

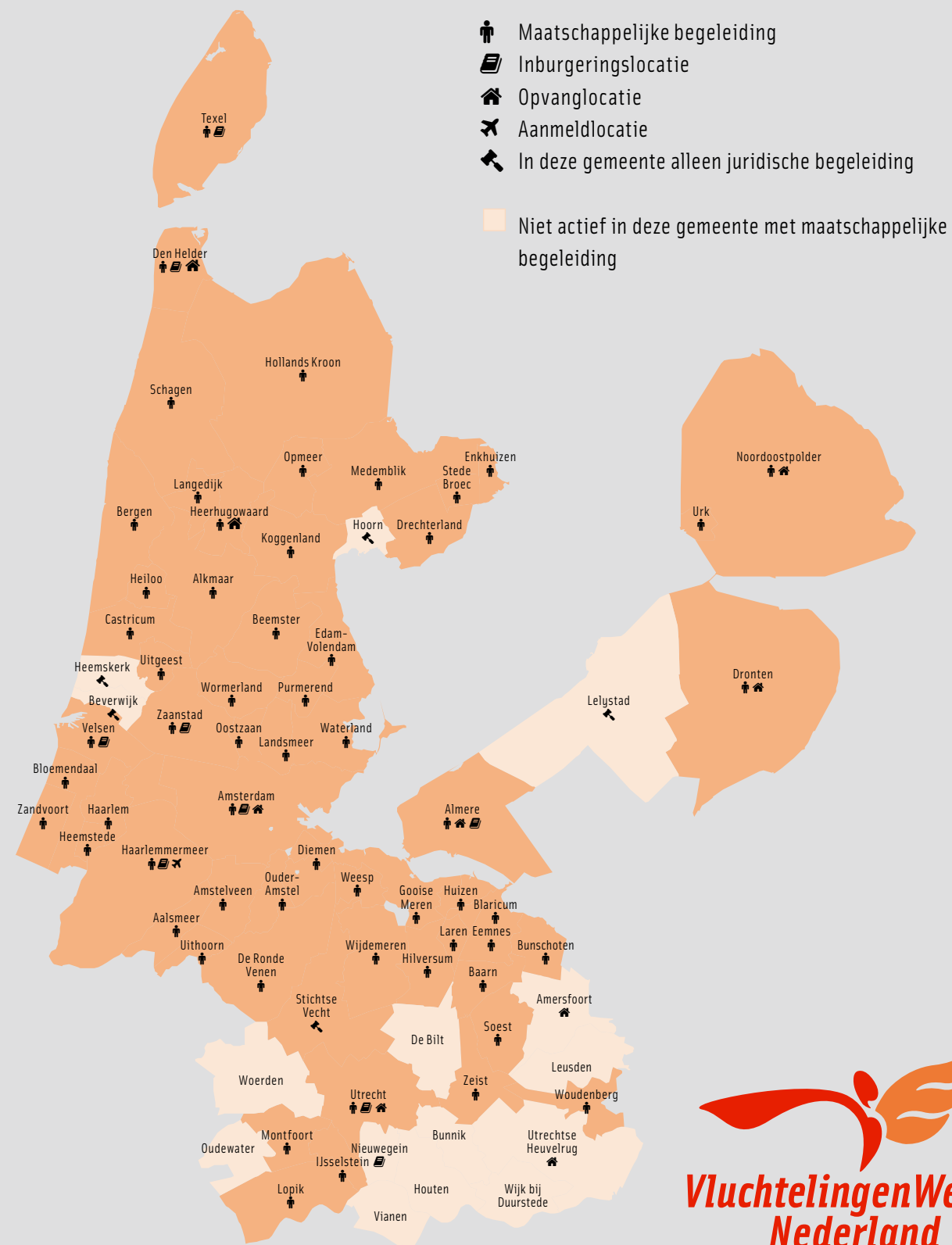
...en vele anderen!

VluchtelingenWerk West en Midden-Nederland in 2020

Het werkgebied van West en Midden-Nederland

**VluchtelingenWerk
 Nederland**

VluchtelingenWerk West en Midden-Nederland zet zich in voor vluchtelingen en asielzoekers in de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht. Dit doen we samen met 2.650 getrainde vrijwilligers en 211 medewerkers.

VluchtelingenWerk West en Midden-Nederland
 Jufferstraat 2
 1508 GE Zaandam
www.vluchtelingenwerk.nl

Voorbereidingen voor de Veranderopgave Inburgering (VOI)

Al onze inspanningen zijn gericht op de ingang van de nieuwe wet, die in eerste instantie stond op 1 juli 2021. In onze eigen organisatie, maar ook samen met gemeenten en samenwerkingspartners, bereiden wij ons voor op de vele veranderingen die de nieuwe wet met zich meebrengt. Een nieuw uitstel van de wet en het coronavirus zijn dit jaar spelbrekers.

Uitstel van de wet

De ingangsdatum van de wet wordt verschoven naar 1 januari 2022. Dat is vooral jammer voor de vluchtelingen die nog langer moeten wachten op de verbeteringen die de wet met zich meebrengt. We zien dat er grote verschillen zijn in het tempo van voorbereiding op de wet in gemeenten. Op sommige plekken is door het uitstel meer tijd om achterstanden in te halen of met minder druk verder te gaan op de ingeslagen weg. We zien ook teleurstelling, omdat men al zo ver was en uitkijkt naar de implementatie van het nieuw vormgegeven beleid.

Het uitstel geeft de landelijke pilots wel meer ruimte om resultaten te genereren die meegenomen kunnen worden in het beleid. Daar komt echter nog een grotere spelbreker om de hoek kijken: het coronavirus.

Coronavirus

De uitbraak van het coronavirus heeft uiteraard ook zijn uitwerking op de activiteiten ter voorbereiding op de nieuwe wet inburgering. De meeste pilots, die net goed op stoom zijn, komen veelal stil te liggen. In onze eigen organisatie en zeker ook bij gemeenten komen prioriteiten opeens heel anders te liggen. In de loop van het jaar worden de pilots en andere activiteiten in aangepaste vorm gelukkig weer opgepakt.

Voorbereiding in gemeenten

In veel gemeenten zijn we direct betrokken bij de voorbereiding op de wet. We zijn onderdeel van een projectgroep, worden gevraagd te adviseren en geven ongevraagd advies. Ook dit proces wordt door het virus verstoord, maar al snel weer opgepakt. We blijven nauw betrokken en hopen dat wij ons in 2021, samen met de gemeenten, meer in de praktijk kunnen voorbereiden.

Samenwerking

Onder regie van de gemeente en gebaseerd op het PIP (Plan Inburgering en Participatie) zijn meerdere partijen betrokken bij het ondersteunen van de integratie van de vluchteling. Het is belangrijk dat deze ondersteuning zoveel mogelijk bij elkaar aansluit. Daarom zoeken we, nog meer dan voorheen, onze samenwerkingspartners op in de regio. De positie van de vluchteling is daarbij onze focus in de samenwerking.

Webinars

In onze eigen organisatie is onze inspanning erop gericht om medewerkers en vrijwilligers goed voor te bereiden op de nieuwe wet. Alleen zo kunnen zij van waarde zijn voor de vluchteling en gemeenten in dit proces. We organiseren hiervoor webinars en informeren hen continue over de ontwikkelingen. In 2021 geven we hier natuurlijk gevolg aan en zullen er ook trainingsdagen zijn.

Zo staan we samen op 1 januari 2022 klaar voor een goede start van de nieuwe inburgeringswet.

VluchtelingenWerk in de regio 2020

MindPower: nieuwe empowerment training voor jongeren

VluchtelingenWerk biedt al jaren mentale ondersteuning aan volwassen vluchtelingen, onder meer met het project MindFit en programma's als Gezond in Amsterdam. Omdat in het werkveld behoefte blijkt aan een training specifiek voor vluchtelingjongeren, ontwikkelt VluchtelingenWerk MindPower. Na een succesvolle pilot van de training, die gericht is op mentale gezondheid, stressreductie en verwerking van verlieservaringen, wordt MindPower nu regiobreed uitgerold en aangeboden aan gemeenten.

Op zoek naar eigen identiteit

Jongeren zijn bezig met een zoektocht naar hun eigen identiteit en plek in het leven. Die ontwikkeling wordt bij vluchtelingen vaak ruw verstoord door oorlog, geweld of verlies van dierbaren. Ook het opgroeien tussen twee culturen brengt onzekerheden met zich mee. In opdracht (en met financiële ondersteuning) van ZonMw en de gemeente Zaanstad start VluchtelingenWerk een eenjarig pilottraject om het risico op stressgerelateerde psychische problemen bij deze jonge doelgroep te verminderen. Daarbij werken we nauw samen met het GGD jeugdteam Pelders/Hoornseveld en ISK Saenredam. In 2020 loopt het traject af, met mooie resultaten.

Stress herkennen en verminderen

MindPower richt zich op jongeren tussen de 15 en 19 jaar. De training bestaat uit zes wekelijkse bijeenkomsten, waarin creatieve en activerende trainingsmethoden gecombineerd worden met mindfulness- en ontspanningsoefeningen. Daarnaast werken de jongeren ook aan talentontwikkeling en een positief toekomstplan.

Zo wil VluchtelingenWerk de vluchtelingjongeren empoweren. "Door MindPower weet ik hoe stress werkt en wat ik ertegen kan doen en dat helpt mij ook met mijn schoolwerk en in mijn leven. Ik vond de training erg leuk!", aldus een deelnemer.

Onderzoek Pharos: MindPower is effectief

Uit het onderzoek dat expertisecentrum Pharos in opdracht van VluchtelingenWerk doet naar de effecten van MindPower, blijkt dat deelnemers na afloop meer kennis hebben over het omgaan met stress. Zij ontwikkelen handvatten om met stressvolle situaties, gedachten of gevoelens om te gaan. Het inzetten van stressreducerende methoden, zoals bewegen, sporten en rust zoeken, neemt ook toe. Op emotioneel vlak blijkt dat de jongeren hun gevoelens makkelijker uiten en hun grenzen duidelijker durven aan te geven. MindPower draagt daarnaast bij aan het vroegtijdig signaleren van psychische klachten bij vluchtelingjongeren en het verlagen van de drempel naar gespecialiseerde hulp.

Resultaten

- 👍 14 Arabische jongeren doen mee aan de pilot MindPower
- 👍 Uit onafhankelijk onderzoek van Pharos blijkt dat de training effectief is
- 👍 MindPower is met succes uitgevoerd op het ISK Hoofddorp met een groep van 15 Eritrese jongeren

Taallessen voor inburgeringsplichtigen

Voor het achtste jaar op een rij faciliteert VluchtelingenWerk taallessen voor inburgeringsplichtigen met als doel om met kwalitatief onderwijs onze cursisten te laten slagen voor het inburgeringsexamen. Dit gebeurt op acht verschillende plekken in de regio, van Nieuwegein tot en met Texel.

Corona en de inburgering

2020 is een uitdagend jaar voor iedereen. Het draaiende houden van een taalschool is een hele uitdaging in coronatijd. Gelukkig gaan we direct van start met online lessen, in de hoop toch iedereen te bereiken. De cursisten voor wie afstandsonderwijs niet haalbaar blijkt, krijgen van de docenten huiswerk pakketjes uitgereikt zodat ze niet stilzitten. Ook bieden taalcoaches waar mogelijk ondersteuning via telefoon, Skype of Zoom.

Daarnaast wordt er hard gewerkt om klassen zo snel mogelijk coronaproof te maken, zodat lesgeven en -krijgen op locatie weer realiseerbaar wordt. Waar fysiek geen ruimte is voor volledige groepen, wordt overgeschakeld op hybride lessen, waarbij een deel van de klas op 1,5 meter van elkaar in de klas zit én een deel online meekijkt vanuit huis.

Ondersteunen en motiveren

Die flexibiliteit zegt iets over de creativiteit van onze vrijwillige klassenassistenten en innovatieve docenten. Een creativiteit die tot mooie resultaten leidt. Zo maakt een Almeerse groep cursisten, bestaande uit langzaam lerende analfabeten, samen met hun docent een YouTube filmpje. Niet alleen schitteren zij als filmster, maar ze helpen echt mee aan de totstandkoming van het filmpje. Als een docent cursisten ook in coronatijd zo weet te ondersteunen en motiveren, dan is dat zeker iets om trots op te zijn!

Het vanuit huis onderwijs volgen, zorgt voor nog meer verbinding onderling. "Door videobellen zien wij elkaar in onze eigen huiskamers, maken wij kennis met familieleden en creëren betere onderlinge relaties dan voorheen", aldus Mounya Azouza, projectcoördinator inburgering. "Als de lock-down ons iets heeft opgeleverd dan is het wel begrip voor elkaar, warme contacten en vertrouwen."

Resultaten

- 👍 In 2020 begroeten we ondanks corona 138 nieuwe cursisten
- 👍 Het gemiddelde slagingspercentage is 81,75%
- 👍 Het klanttevredenheidscijfer is een 8,3 in 2020

Begeleiding voor ex-ama's

Het ex-ama team in de binnenstad van Utrecht werkt specifiek met alleenstaande minderjarige asielzoekers die inmiddels boven de 18 zijn. De medewerkers zijn juridisch of sociaal maatschappelijk onderlegd en begeleiden hen bij procedures en het opbouwen van een nieuw bestaan. Kenmerkend voor de begeleiding, zowel aan jongeren met status als ongedocumenteerde jongeren, is dat deze plaatsvindt vanuit een laagdrempelige setting.

Maatwerkondersteuning

In de begeleiding, die begint na doorverwijzing van Nidos (jeugdbescherming) als de jongeren 17,5 jaar zijn, is aandacht voor financiën, psychosociale problematiek, sociale binding en hun toekomst. De ondersteuning is maatwerk. "Sommige jongeren zijn al zelfredzaam en stromen met gemak in op een hbo-opleiding", vertelt teamleider Floorke Schoonheym. "Hen begeleiden we vooral met praktische en juridische vragen, bijvoorbeeld rondom gezinshereniging. Maar er zijn ook jongeren die het financieel of op school niet kunnen bolwerken. Dan nemen we contact op met school, GGZ, gemeente of andere hulpverleningsinstanties, maar houden altijd een vinger aan de pols."

Alle perspectieven belichten

Het team werkt outreachend naar de jongeren, die ook binnenkomen via het Aanmeldloket, een samenwerking tussen hulpverlenende instanties voor opvang van ongedocumenteerden. "Ze kunnen altijd binnenlopen voor hulp, al gaat dat in coronatijd moeilijker. Voordat we aan de slag kunnen, is het belangrijk dat de jongeren geen honger en een slaapplek hebben. Zonder rust sta je niet open voor alle perspectieven, zeker als de boodschap is dat terugkeer het meest reëel is. Vaker nog komt het voor dat we kunnen helpen bij het alsnog verkrijgen van een status. Omdat er ontwikkelingen zijn in het land van herkomst, iemand een medische noodzaak heeft, nog niet zijn hele verhaal heeft kunnen doen bij de IND of nieuw bewijsmateriaal heeft gevonden om het vluchtverhaal te bevestigen."

Het ex-ama team is bevlogen en altijd op zoek naar nieuwe mogelijkheden om cliënten te helpen. Dat leverde al eens een nominatie voor een VluchtelingenWerk Awards op. "We vinden elkaar in een gemeenschappelijk doel: zoveel mogelijk zelfredzaamheid voor de cliënt", aldus Floorke.

Resultaten

- 👍 We begroeten 50 nieuwe cliënten in 2020
- 👍 We werken gemiddeld aan 350-400 lopende dossier per jaar

Plan Einstein – asielzoekers en buurtbewoners samenbrengen

Via het project Plan Einstein kunnen alle volwassen bewoners van het azc Utrecht, met of zonder verblijfsvergunning, deelnemen aan uiteenlopende cursussen. Van Engels tot ondernemerschap, en van een training MindFit (over mentale gezondheid) tot een cursus over het vormgeven van hun verdere leven. Zo begint de integratie van de deelnemers al vanaf dag één.

Social sofa brengt buurt samen

Deelnemers aan Plan Einstein kunnen naast het volgen van een training ook vrijwilligerswerk doen, het Taalcafé bezoeken of deelnemen aan andere activiteiten. Dit alles doen ze samen met andere wijkbewoners. Begin 2020 wordt in samenwerking met de Social Impact Factory een projectgroep in het leven geroepen van jonge azc-bewoners en oudere buurtbewoners. Samen maken zij in de zomer een 'social sofa', die nu pronkt in een Utrechts plantsoen dicht bij het azc.

Bouwen aan de toekomst

Een ander project dat in 2020 vanuit Plan Einstein opstart, heeft als doel om gevluchte wiskundeleraars in Nederland (versneld) voor de klas te krijgen.

Door alle bewoners al in het azc mogelijkheden te bieden zich te (blijven) ontwikkelen, bouwen zij aan hun toekomst, of dat nou in Nederland is of ergens anders. In coronatijd lukt het ons nog steeds om de goedlopende cursussen aan te bieden: soms online en zodra het weer kan in kleinere groepjes. Zo verwelkomen we in 2020 alsnog 125 nieuwe deelnemers.

Plan Einstein is een samenwerking tussen de gemeente Utrecht, VluchtelingenWerk, Welkom in Utrecht, Universiteit Utrecht, de Volksuniversiteit en de Social Impact Factory. Het project start begin 2017 met Europese subsidie in de Utrechtse wijk Overvecht. Na sluiting van het azc verhuist het project naar het azc aan de Joseph Haydnlaan.

Resultaten

- 👍 In 2020 verwelkomen we ondanks corona 125 nieuwe deelnemers
- 👍 Ruim 50 azc bewoners en buurtbewoners bouwen samen aan de 'social sofa'

Met Opgeheven Hoofd 2: Toekomstoriëntatie & zelfstandige terugkeer

Binnen het project Met Opgeheven Hoofd (MOH) staan we afgewezen asielzoekers en ongedocumenteerden bij en zoeken we naar een duurzaam perspectief voor deze doelgroep. Als er juridisch geen mogelijkheden meer zijn, bieden wij een traject aan met een counselor om de opties voor de toekomst te bespreken. Door de verschillende expertises van onze counselors is er ruim aandacht om praktische en emotionele belemmeringen te bespreken. Om uiteindelijk een weloverwogen keuze te maken, geven wij actuele informatie over het land van herkomst met behulp van onze landenconsulenten. Als iemand kiest voor terugkeer, schakelen wij één van onze maatschappelijke partners in het land van herkomst in, die de terugkeer gedurende een jaar ondersteunen bij het re-integratieproces. Inmiddels beschikken wij over 50 partners in landen van herkomst die deze begeleiding kunnen bieden.

In 2020 zitten wij ondanks de corona-beperkingen niet stil. Wij zien en spreken waar mogelijk cliënten en in samenwerking met de opvanglocaties vindt onze counseling ook digitaal plaats. Daarnaast leggen we onze focus op het doorontwikkelen van counselingmethodieken en -materialen. Bovendien organiseren we vakgerichte trainingen en cursussen gericht op terugkeer, zoals de businesscursus en een training zonnepanelen installeren.

Resultaten

- 👍 450 uitgeprocedeerde asielzoekers geïnformeerd
- 👍 174 bezoeken een MOH counselor
- 👍 43 maken toekomstplannen
- 👍 23 keren daadwerkelijk terug met begeleiding van onze partners

Half 2019 is de **Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV)** gestart, met als doel op zoek te gaan naar bestendige oplossingen voor vreemdelingen die anders de illegaliteit in verdwijnen. Bij de uitvoering zijn verschillende partijen betrokken: gemeente, rijkspartners (IND, DT&V en AVIM) en maatschappelijke organisaties die zich bezighouden met opvang, terugkeer, toekomstoriëntatie of activering. Uitgangspunt is om nieuwe inzichten over de verblijfssituatie van de doelgroep te verwerven door nauwere samenwerking te zoeken en gebaande paden los te laten.

VluchtelingenWerk West en Midden-Nederland doet in twee van de vijf pilot-gemeentes mee: Amsterdam en Utrecht. De invalshoek is tweeledig: toekomstoriëntatie/terugkeer (onder meer het project Met Opgeheven Hoofd) en/of juridische begeleiding, waarbij eerst een juridische screening gedaan wordt op mogelijkheden voor een verblijfsvergunning op asiel- of reguliere gronden. Als daar genoeg aanknopingspunten voor zijn, wordt het juridisch traject opgestart.

Persoonlijke verhalen

Werken in coronatijd: "Wij doen het echt samen"

Tijdens de eerste lock-down is VluchtelingenWerk Purmerend genoodzaakt haar deuren te sluiten. Hoe ga je dan als team te werk, met 35 vrijwilligers en 65-100 lopende trajecten met cliënten? Teamleider Nadia Meijer blikt terug.

"Op maandag 16 maart hebben we meteen posters in diverse talen opgehangen en hebben we het Skype spreekuur geïntroduceerd. De drempel voor online was wel hoog; je moet eerst goed uitleggen hoe alles werkt. Maar eenmaal gewend werd er geregeld gebruik van gemaakt door de cliënten. En wij hadden al een WhatsApp groep met de vrijwilligers onderling. Zo konden we snel schakelen en prioriteiten stellen. Wat moet nu en wat kan nog even wachten?"

Tolken nu extra belangrijk

"De vrijwilligers onderhielden ook contact met cliënten via telefoon, WhatsApp en Skype. Een trainer van Euro-Wijzer ontwikkelde online lessen, zodat cliënten deze toch konden volgen. Onze tolken werkten normaal op het spreekuur, maar vroegen we nu te tolken tijdens het videobellen met een cliënt, bijvoorbeeld om de post door te nemen. In deze nieuwe situatie waren de tolken sleutelfiguren in het contact in eigen taal."

Zelfredzaamheid en saamhorigheid

"We hebben de vinger aan de pols gehouden bij cliënten, waaronder een Syrische mevrouw van 98 die alleen in een aanleunwoning woont. Onze tolk heeft haar opgebeld om te vragen of ze hulp nodig had. We merkten ook dat veel cliënten bang waren. Ze durfden bijvoorbeeld niet naar buiten om hun voedselpakket op te halen. Voor ouders met kinderen was deze tijd ook zwaar met vaak maar één laptop om schoolwerk op te doen. We hebben steeds nauw contact gehouden met de GGD, wijkteams, het jeugdloket, de voedselbank en andere partijen in de buurt. Gelukkig bleken ook veel cliënten zelfredzaam."

"Dit was en is nog steeds een leerzame periode waarin je erg creatief wordt en op zoek gaat naar oplossingen. De saamhorigheid is groot en ik ben enorm trots op mijn team met vrijwilligers. We doen het echt samen!"

Wereldvluchtelingendag

niemand vlucht vrijwillig

Powervrouw Semira in the spotlight op Wereldvluchtelingendag

In het kader van de 20^e Wereldvluchtelingendag is de Eritrese Semira te zien op Hoornse digitale billboards met een prachtige foto, gemaakt in het Westfries Museum door fotografe Jamila Chamach. Ze draagt een beeldschone mantel, gemaakt in coronatijd door vluchteling-vrouwen uit Syrië, Afghanistan, Eritrea, Irak, Iran, Somalië, Palestina en Jemen. Elk motief staat symbool voor het geboorteland van de vrouwen die het ontwerpen. De mantel zelf, in de typisch Nederlandse kleur oranje, staat symbool voor bescherming. Iets waar vluchtelingen net als ieder ander recht op hebben.

Rolmodel

De zelfstandige Semira (26) woont in Medemblik en heeft een vast contract bij een zorginstelling voor ouderen. Al in het azc leert ze de Nederlandse taal. Een echte powervrouw, die in deze campagne schittert om zo aandacht te vestigen op het feit dat niemand vrijwillig vlucht. Het idee komt van VluchtelingenWerk Hoorn en About a Jacket, een initiatief dat creatie en integratie verbindt. Vier ochtenden in de week borduurt een groep vrouwen met een vluchtelingachtergrond samen in Hoorn. Tijdens het borduren zijn er vrijwilligers aanwezig om in een ongedwongen omgeving de taal te leren.

Elkaar versterken

De samenwerking tussen About a Jacket en VluchtelingenWerk Hoorn is eigenlijk een heel logische: de organisaties zitten in hetzelfde pand! Een mooi voorbeeld van een samenwerking waarin twee organisaties elkaar versterken en staan voor integratie van vluchtelingen in de gemeente!

Gezinshereniging

VluchtelingenWerk Hoorn krijgt subsidie van de gemeente voor de juridische begeleiding van vluchtelingen, met de focus op gezinshereniging. "Dat is een ingewikkelde procedure, die soms jaren kan duren", vertelt Gerda Schoenmaker van VluchtelingenWerk West-Friesland. "We helpen vluchtelingen bij het beantwoorden van vragen van de IND, het aanvragen van een visum en het leggen van contact met de ambassade voor een afspraak voor de achtergebleven gezinsleden."

"In alle West-Friese gemeenten geeft VluchtelingenWerk ook 'praktische begeleiding': waar moet je naartoe als je een dokter wilt zien? Welke rekeningen moet je betalen en hoe doe je dat? Hoe leer je de Nederlandse taal? Hoe vind je een baan? Alles is voor deze mensen onbekend; ze moeten in Nederland echt 'opnieuw' beginnen. VluchtelingenWerk helpt vluchtelingen bij het opbouwen van een nieuw leven."

2020 in cijfers

Met Opgeheven Hoofd 2

122 cliënten spreken counselor MOH
6 keren terug naar land van herkomst
7 verwijzen wij door naar andere organisaties voor terugkeer

Time4You voor vluchtelingkinderen

😊 687 deelnemende kinderen
🏠 8 azc's

TIME
4
YOU

Participatieverklaring

585 statushouders
560 overige inburgeraars
54 meerdaagse trainingen
54 eendaagse trainingen

Inburgering

👤 138 nieuwe cursisten
🎓 491 deelnemers
👍 Tevredenheidscijfer 8,3
✓ Slagingspercentage 81,75%

actief in 64 gemeenten

11.959 actieve dossiers centrale opvang

Juridische begeleiding
2.467 cliënten

Gezins-hereniging
1.605 cliënten

Organisatie

2.650 vrijwilligers en 211 medewerkers (172 fte)

Bekend maakt bemind

77 voorlichtingen op scholen, bedrijven, verenigingen, sportclubs en kerken

Samenspel

6 groepen (3 taalscholen en 3 reguliere scholen)
3 locaties (Amsterdam, Bovenkarspel en Heerhugowaard)
127 leerlingen

Pilot MindPower

15 deelnemers
14 deelnemers pilot

Mindfit

18 trainingen
182 deelnemers

Arbeidsparticipatie

95 deelnemers groepstraining VIP
19 deelnemers Coaching on the job
40 deelnemers VluchtelingWerk voor Iedereen*
24 deelnemers pilot Rising You**
52 deelnemers andere AP projecten

Project Aan De Slag

Samenwerking met Agros en Pasmatch
417 deelnemers
27% stroomt vanuit uitkering door naar betaald werk of opleiding

Basiscursus

23 cursussen
189 deelnemers

* Met dank voor Instituut GAK voor de ondersteuning van het project

** Empowerment klimproject gericht op werk, met dank aan het Oranje Fonds voor de ondersteuning

Jaarcijfers onder voorbehoud van definitieve vaststelling.

**VluchtelingenWerk komt op voor de rechten van vluchtelingen
en helpt hen bij het opbouwen van een nieuw bestaan in Nederland.**

***VluchtelingenWerk
Nederland***

VluchtelingenWerk Nederland

Postbus 2894

1000 CW Amsterdam

info@vluchtelingenwerk.nl

www.vluchtelingenwerk.nl

